

Avdelning: Plan och Miljö
Handläggare: Christina Wikberger
Telefon: 08 - 508 281 40
Fax: 08 - 508 288 08
E:post: christina.wikberger@miljo.stockholm.se

MHN 2006-11-21 p 22

Förslag till detaljplan för Henriksdalshamnen i stadsdelen Södra Hammarbyhamnen (del av Hammarby Sjöstad)

Remiss från stadsbyggnadsnämnden S-Dp 2004-20921-54

Förslag till beslut

Förslaget tillstyrks under förutsättning att

1. åtgärder som minskar luktstörningar vid Henriksdals reningsverk genomförs
2. gångbron mellan Lugnet och Hammarbyhamnen utformas på samma framgångsrika sätt som på Sickla udde – träbryggor relativt nära stranden.
3. Särskilda bullerreducerande åtgärder vidtas vid utsatta fasader mot Värmdöleden

Carl-Lennart Åstedt

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden förutsätter att åtgärder mot luktstörningar från Henriksdals reningsverk genomförs.

Majoriteten av bostäderna kan erbjudas tyst eller luddämpad sida. Vid fasader närmast Värmdöleden bör åtgärder vidtas som skyddar de mest utsatta bostädernas då genomförandetiden av Danvikslösen är lång. Ljudmiljön kan bli avsevärt bättre i framtiden för hela området då Danvikslösen kan komma att innebära att Värmdövägen får ett nytt läge och ljudnivåerna därmed minskar kraftigt.

Stränder görs allmänt tillgängliga och bidrar till ett högt rekreativvärde. Förvaltningen instämmer i att stor vikt ska läggas på utformning med gröna planterade gårdar med effektiva mångfunktionella ytor för rekreation.

Förvaltningen förordar att gångbron mellan Lugnet och Henriksdalshamnen utformas på samma framgångsrika sätt som på Sickla udde – träbryggor relativt nära stranden för att kunna tillgodose både rekreations- och naturvärdesintressen. Anläggande av vassöar bör göras relativt nära befintliga strandvassar och utanför reningsanläggningen. Om kompensationsåtgärden ska få effekt är det viktigt att den inte skjuts på obestämd framtid. Anläggandet av vassöar bör hanteras i samma prövning som vattenverksamhet för muddring/pålning.

Önskemål om bad har tidigare framförts och diskuterats i Hammarby sjö. Det finns dessvärre stora svårigheter med att anlägga bad i området. Risker finns med höga föroreningshalter i sedimenten, dålig vattenkvalitet, närhet till en potentiell föroreningskälla - Henriksdals reningsverk, båttrafik och att området är ett hamnområde.

Bakgrund

Genom remiss från Stadsbyggnadsnämnden har Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten erhållit ett förslag till detaljplan för Henriksdalshamnen, en del av stadsutvecklingsområdet Hammarby Sjöstad, för yttrande senast den 13 november. Miljöförvaltningen har av Stadsbyggnadskontoret begärt och erhållit förlängd remisstid för nämndens behandling den 21 november. Detaljplanen följer huvuddragen i programmet för Hammarby Sjöstad, vilket behandlades i MHN den 7 maj 1996. Det stora politiska intresset för planeringen av Sjöstaden motiverar att nämnden ges möjlighet att yttra sig även i planskedet. Planen syftar till att skapa stadsbebyggelse av innerstadskaraktär med blandat innehåll av bostäder, arbetsplatser och lokaler för butiker och service. Planen möjliggör 860 nya lägenheter och nya offentliga platser. Planområdet utgör första etappen i utbyggnaden kring Henriksdalsberget.

Förvaltningens synpunkter

Miljökonsekvensbeskrivning, MKB

Stadsbyggnadskontoret har beslutat att detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kap. 11§ har upprättats. Förvaltningen anser att de väsentligaste miljöfrågorna har utretts på ett tillfredsställande sätt förutom för kompensation av naturvärden (se nedan).

Samlokalisering med Henriksdals reningsverk

Miljöförvaltningen förutsätter att de insatser som behövs för att åtgärda luktstörningar från Henriksdals reningsverk genomförs. Från det generella skyddsavståndet om 1000 meter (Boverkets allmänna råd) har sedan länge ett skyddsavstånd om 200 meter tillämpats för Henriksdals reningsverk. Om åtgärder mot luktstörningar inte genomförs anser Miljöförvaltningen att det planerade skyddsavståndet (cirka 100 meter) inte kommer att räcka då luktstörningarna tidvis är kraftiga från bland annat rötkastrarna.

Trafikbuller

Utifrån redovisad bullerutredning kan konstateras att majoriteten av bostäderna kan erbjudas en tyst eller ljuddämpad sida motsvarande 45-50 dBA. Även gårds- och vistelseytor utomhus kommer att kunna motsvara en god bebyggd miljö ur ljudkvalitetssynpunkt. Särskild omsorg krävs för bostäder och fasader som vetter mot Värmdöleden. Miljöförvaltningen förutsätter att bullerdämpande asfalt och bullerskärm uppförs invid källan. Utöver detta kan burspråkslösningar och extra ljudisolering krävas motsvarande minst ljudklass B närmast Värmdöleden. Genomförandetiden för Danvikslösen beräknas bli 5-7 år och kommer medföra stora bullerstörningar, vilket motiverar att kraftiga åtgärder vidtas för att skydda de boende från störningar.

Ljudmiljön kan bli avsevärt bättre i framtiden för hela området då projektet Danvikslösen kan komma att innebära att Värmdövägen får ett nytt läge och ljudnivåerna kan därmed minska kraftigt.

Naturvärden, rekreation och kompensation

Parktillgången är bättre än i övriga delar av Hammarby Sjöstad. Stränder görs allmänt tillgängliga och bidrar till ett högt rekreativvärde. Förvaltningen instämmer i att stor vikt ska läggas på utformning med gröna planterade gårdar med effektiva mångfunktionella ytor för rekreation. Ytor för bollspel och lek har efterfrågats tidigare i Hammarby Sjöstad och sådana ytor ingår i detaljplanen för Henriksdalshamnen.

Naturvärden och konsekvenser av förslaget är väl beskrivet i MKB. Om Hammarby sjö även framöver ska kunna utgöra häckningsmiljö för fågellivet så måste förlusten av dessa miljöer kompenseras. En brist är att en utredning med konkreta åtgärdsförslag och rekommendationer om kompensation för förlust av strandvegetation och häckningsmiljö för sjöfåglar inte utförts. Hur och när kompensationen ska ske har inte preciserats.

Fågellivet utgör ett stort rekreativvärde för de boende. Det är ett faktum att många människor, inte minst barn, ser fåglarna som en attraktion – ett utflyktsmål. Även mer vanliga fåglar som sothöna kommer att trängas undan när häckningsmiljön minskar. Hammarby sjö är inte bara häckningslokal för skäggdopping (lokalt skyddsvärd) och vanliga sjöfåglar utan utgör också en viktig rastlokal på hösten samt vinterlokal för en rad ovanligare sjöfåglar som till exempel snatterand och brunand.

MKB anger att kompensation för muddring av vassarna inom detaljplanen för Lugnet ska ske i planområde W2 i Henriksdalshamnen. Ett delvis nytt vassbälte ska etableras. Det framgår att den föreslagna gångbron förtar den positiva effekten av kompensationsåtgärden, då bron kommer att hindra fåglarnas rörelser. Förvaltningen förordar att gångbron utformas på samma framgångsrika sätt som på Sickla udde – träbryggor relativt nära stranden.

MKB tar vidare upp en ytterligare kompensationsåtgärd då planen för Henriksdalshamnen innebär att naturliga stränder försvinner och föreslår anläggande av vassöar. För att ge störst effekt anser förvaltningen att vassöarna ska anläggas relativt nära befintliga strandvassar. Det är då viktigt att gångbron läggs närmare stranden så att den sparade och skapade vassen vid Henriksdalshamnsviken kan nyttjas. Lägen för vassöarna bör vara utanför reningsanläggningen.

Om kompensationsåtgärden ska få avsedd effekt är det viktigt att den inte skjuts på obestämd framtid. Uppbyggnaden av ny vass måste ske så nära i tiden från borttagandet som möjligt, helst ska det vara klart våren 2007 då häcknings-säsongen börjar. Anläggande av vassöar är vattenverksamhet som kan kräva tillstånd. I samband med planen för Henriksdalshamnen och Lugnet sker muddring samt byggande i vatten vilket är vattenverksamhet som kräver tillstånd. En ansökan för prövning av vattenverksamhet pågår. Anläggandet av vassöar bör ingå och hanteras i samma prövning.

Strandbad

Planen medger anläggning av badplats vid parkområdet i planens norra delen. Önskemål om bad har tidigare framförts och diskuterats i Hammarby sjö. Det finns dessvärre stora svårigheter med att anlägga bad i området. Risker finns med höga föroreningshalter i sedimenten, dålig vattenkvalitet, närhet till en potentiell föroreningskälla - Henriksdals reningsverk, båttrafik och att området är ett hamnområde.

Om frågan om anläggande av strandbad drivs vidare ansöker stadsdelsnämnden om tillstånd för bad då strandbad är anmälningspliktigt och tillsyn utövas av Miljöförvaltningen efter föreskrifter om strandbad. Föreslaget område besiktigas för att bedöma dess lämplighet och en undersökning av vattnets kvalitet i kemiskt och mikrobiologiskt avseende genomförs. Förvaltningen ser inte att utsikterna är särskilt goda för att kunna förlägga ett strandbad som ur hälsosynpunkt är acceptabelt i Hammarby sjö.

Slut

Bilagor:

Bilaga 1	Planbeskrivning
Bilaga 2	Plankarta